

УДК 378.147:785]:159.954

DOI: 10.36550/2415-7988-2022-1-200-213-218

ЛЯШЕНКО Ольга Дмитрівна –

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент
кафедри інструментально-виконавської майстерності
Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5840-8178>
e-mail: o.liashenko@kubg.edu.ua

БУТЕНКО Тетяна Максимівна –

викладач кафедри інструментально-виконавської майстерності
Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2898-3294>
e-mail: t.butenko@kubg.edu.ua

ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ІНСТРУМЕНТАЛІСТА-ВИКОНАВЦЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Фахова підготовка майбутніх інструменталістів-виконавців у системі університетської освіти орієнтована на опанування студентами спеціальності «Музичне мистецтво» (спеціалізації «Інструментальне виконавство») змісту професійної діяльності та потребує формування у них відповідної системи знань, практичних умінь і навичок, творчих здібностей і особистісних якостей, що, своєю чергою, ставить перед викладачами інструментально-виконавських дисциплін нові завдання щодо пошуку ефективних форм і методів навчання студентів.

Оскільки основу професійної діяльності інструменталіста-виконавця складає творчість, то проблема формування творчої особистості студента-інструменталіста у вищій школі є актуальною у контексті його підготовки до концертно-виконавської і педагогічної діяльності у сфері музичного мистецтва.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Різні аспекти проблеми формування особистості вже досліджено вітчизняними і зарубіжними науковцями, з-поміж яких: А. Алексєєв, Г. Балл, І. Бех, О. Леонтьєв, О. Олексюк, К. Платонов, Т. Пляченко, С. Сисоєва, Г. Падалка, В. Радул, Б. Теплов, Г. Ципін, В. Черкасов, Ю. Черножук, О. Щолокова. У полі зору науковців були проблеми, що пов'язані з розвитком особистості та становлення її духовності у контексті професійної діяльності і підготовки до неї; усвідомлення особистісно орієнтовного підходу у вихованні майбутнього фахівця; структура й розвиток особистості у процесі діяльності; основи педагогічної творчості; психологія творчості та творчої діяльності; проблеми індивідуальних відмінностей та роль музичних здібностей у розвитку особистості; творчі здібності, стиль роботи і творчий імідж керівника музично-інструментального

колективу; творчість музиканта-виконавця та інші.

Проте форми, методи і принципи формування творчої особистості майбутнього інструменталіста-виконавця у вищій школі ще недостатньо висвітлені в науковій літературі, що й визначило своєчасність нашого дослідження.

Мета статті – науково обґрунтувати форми, методи і принципи формування творчої особистості майбутнього інструменталіста-виконавця у процесі фахової підготовки в університеті.

Виклад основного матеріалу.

Формування творчої особистості майбутнього інструменталіста-виконавця у вищій школі є складним, багатограним і динамічним процесом, який здійснюється з урахуванням специфіки професійної діяльності та залежить від таких чинників, як музичні здібності студента, навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу у класах фахових дисциплін, професіоналізм викладача (його здатність доцільно добирати й цілеспрямовано застосовувати ефективні методи творчого розвитку студента-інструменталіста).

Оскільки основою професійної діяльності музиканта (як виконавця й педагога) є творчість, то формування у студента-інструменталіста навичок творчої діяльності та розвиток його особистості у процесі фахового навчання в університеті є першочерговим завданням викладачів інструментально-виконавських дисциплін.

Творчість визначають як здатність, здібність людини створювати (на основі пізнання закономірностей об'єктивного світу) із наданого дійсності матеріалу нову реальність, що задовольняє багатоманітність суспільних потреб [9, с. 490]. Базою творчості виступають знання й досвід, набуті людиною в процесі пізнання і практичної діяльності.

А. Маслоу вважав, що первинним джерелом творчості є мотивація особистісного росту, що невіддільна гомеостатичному принципу задоволення, а творчість (на його думку) – це потреба в самоактуалізації, повній та вільній реалізації своїх здібностей і життєвих можливостей. А. Маслоу виокремлює дві стадії творчості: первинну і вторинну. Первинну стадію характеризують імпровізація і натхнення. На цій стадії людиною керують інтенсивні емоційні переживання, інтерес, збудження. Вторинна стадія – це розроблення або розвиток первинної (наприклад, думки, яка з'явилася в момент сильного збудження). Ця стадія потребує самодисципліни і тяжкої наполегливої праці. Є багато людей, які здатні до натхнення на першій стадії, але існує зовсім небагато людей, які спроможні втілити його матеріально. Учений зазначає, що матеріальний результат для людини, яка актуалізує себе, є вторинним. А її творчість є спонтанною, безневинною, невимушеною, розкутою, експресивною, вільною від стереотипів і кліше. Головне у творчості – розвиток особистості, її емоції та інтереси, а не можливі матеріальні досягнення [11].

Творчість у будь-якому своєму прояві базується на відповідній роботі свідомості та реалізується у певному виді діяльності. Основними компонентами творчого характеру свідомості є можливість створення людиною таких уявних образів, які, матеріалізувавшись за допомогою практики, не мають аналога в об'єктивній дійсності [9, с. 497]. У цьому процесі реалізуються такі форми творчої діяльності, як уявлення (процес створення індивідом наочних образів, внутрішня активність, за допомогою якої він здійснює випереджувальне відображення дійсності), фантазія (мрії, мимовільні уявлення, що надають пізнавальному процесу різні смислові відтінки) й інтуїція (пізнання істини шляхом її прямого передбачення без обґрунтування за допомогою доказів).

У педагогіці творчість розглядають як продуктивну людську діяльність, що здатна породжувати якісно нові матеріальні й духовні цінності суспільного значення. А розвиток творчого потенціалу діяльності є важливою умовою культурного прогресу суспільства й виховання людини. Тому на всіх ступенях школи (початкової, середньої, вищої) науковці радять звертати особливу увагу на формування в учнів/студентів різноманітних глибоких і міцних систем знань, на максимальну стимуляцію самостійної діяльності, на розвиток стійких творчих інтересів, цілеспрямованості творчих пошуків, наполегливості під час виконання творчих завдань [5, с. 266].

Важливими чинниками успішності творчої діяльності, є наявність у суб'єкта, що її

здійснює, природних задатків (природжених анатомо-фізіологічних передумов розвитку здібностей), спеціальних здібностей (індивідуально-психологічних особливостей особистості, які зумовлюють успішність діяльності і визначають відмінність в оволодінні необхідними для її здійснення знаннями, уміннями й навичками), таланту (сукупності здібностей, яка дозволяє отримати продукт діяльності, що відрізняється оригінальністю й новизною, високою досконалістю й суспільною значущістю), геніальності (високого ступеня розвитку таланту, що дозволяє здійснити принципові зрушення у певній сфері творчості) [4, с. 233].

Як зазначає Ю. Черножук, питання про структуру та елементи творчого процесу наразі є доволі суперечливим, але більшість дослідників згодні, що загалом успішність творчості забезпечують: творче (продуктивне) мислення (створення суб'єктивно нових інтелектуальних продуктів у процесі розв'язання розумових задач); творча уява (процес побудови нових психічних образів шляхом переробки досвіду, набутого людиною упродовж життя); інтуїція (процес розв'язання розумових задач, коли людина отримує відповідь, у правильності якої вона переконана, але не може логічно пояснити чому саме і як вона її отримала); натхнення (стан найвищого піднесення творчих сил); осявання (раптове прояснення свідомості, яке дозволяє отримати вирішення творчої задачі) тощо [10, с. 22–23].

З урахуванням специфіки професійної діяльності інструменталіста (як концертного виконавця й педагога) його слід характеризувати як митця, творця, творчу особистість.

Поняття «творча особистість» розглядається науковцями як цілісна людська індивідуальність, яка виявляє розвинені творчі здібності, творчу мотивацію, творчі вміння, що забезпечують їй здатність породжувати якісно нові матеріали, технології та духовні цінності, які змінюють на краще життя людини [7]. Відтак, особистість розкриваючись через свою творчість, володіє певними можливостями (здібностями), що становлять її здатність до творчості (креативність). Тому особистість у цілому розглядається як інтегральна характеристика людини, яка виражає спосіб життя і дій, а цілісність людини трактується як єдність проявів її буття: природного, індивідуального, колективного, соціального, культурного, суб'єктивного, свідомого [3, с. 179–185].

Формування особистості обумовлене суспільним життям людини, здатної вільно визначати своє місце в суспільстві, контролювати вчинки й нести відповідальність перед суспільством. У цьому контексті мета

педагогічного процесу полягає у формуванні культурної, освіченої людини відповідно до її природних особливостей, вищих цінностей та ідеалів культури.

У психології особистість інтерпретується як людина з розвиненими функціональними новоутвореннями, яка має свій унікальний і неповторний внутрішній світ, здатна до саморозвитку, самовизначення, саморегуляції в діяльності і поведінці [2, с. 97]. Особистість – це людина із притаманними їй своєрідними розумовими, емоційними, вольовими і фізичними якостями, які матеріалізуються у продуктах її діяльності; це соціальна істота, суб'єкт пізнання, активний діяч суспільного розвитку, тому характерними ознаками особистості є наявність у неї свідомості та спроможність виконувати певну соціальну функцію.

Формування особистості є складним процесом становлення людини, який відбувається в результаті її виховання й розвитку. Формування особистості здійснюється в процесі соціалізації індивіда – освоєння ним соціальних норм і функцій (соціальних ролей) за допомогою оволодіння різноманітними видами і формами діяльності [13, с. 168].

Розглядаючи особистість через поняття «Я», І. Бех зауважує, що «Я» виражає єдність і цілісність особистості з її внутрішнього боку, як вона бачить і уявляє саму себе. «Я» розглядається вченим як один із компонентів особистості, як ставлення індивіда до самого себе: до своєї індивідуальності, інтересів, схильностей, ціннісних орієнтацій [1, с. 11].

З урахуванням результатів наукових досліджень можна констатувати, що у філософії, психології та педагогіці поняття «особистість» увиразнює найістотніші характеристики конкретної людини з огляду на її культуру, особливості характеру, поведінки, індивідуальних проявів життєдіяльності тощо. Але на відміну від філософії, у педагогіці поняття «особистість» конкретизується крізь призму реальних проявів діяльності і спілкування індивіда у процесі навчання й виховання. С. Сисоева [6], зазначає, що особистості властива свідомість, певна система потреб, інтересів, поглядів, переконань, розумових, моральних та інших якостей, які внутрішньо визначають її поведінку, надають їй певної цілеспрямованості, стійкості й організованості. Завдяки цьому людина виступає як суб'єкт власної діяльності, передбачає її результати, контролює й несе за неї відповідальність. Індивідуальна своєрідність особистості неповторна. Саме як суб'єктові соціальних відносин і свідомої діяльності особистості притаманні всебічність і

гармонійність, які є засадами ефективного прояву її творчої сутності.

Загальними змістовими ознаками особистості психологи визначають цілісність, унікальність, активність, вираження, відкритість, саморозвиток і саморегуляція [2, с. 99]. Аналіз цих ознак є доцільним у контексті нашого дослідження, відповідно до завдань якого ми розглядаємо особистість студента-інструменталіста у творчому ракурсі, що характеризує унікальність індивідуальної виконавської манери студента, специфічність його творчого самовираження, публічну активність і відкритість, психологічну саморегуляцію у процесі сценічної діяльності, здатність до саморозвитку і виконавського самовдосконалення.

Безперечним є той факт, що основу творчості музиканта складають його природні музичні здібності. Б. Теплов репрезентує музичні здібності особистості через музичну обдарованість людини – своєрідну якісну комбінацію здібностей, від якої залежить успішність музичної діяльності. На думку вченого, музикальність визначають три основні музичні здібності: 1) відчуття ладу, тобто здатність емоційно розрізнати функції звуків мелодії (емоційний або перцептивний компонент музичного слуху); 2) здатність до слухового уявлення, тобто здатність довільно використовувати слухові уявлення (слуховий або репродуктивний компонент музичного слуху); 3) музично-ритмічне відчуття, тобто здатність активно (рухово) переживати музику, відчувати виразність музичного ритму і точно відтворювати його. Означені здібності виникають і розвиваються у практичній музичній діяльності і, розкриваючи окремий її вид, не можуть існувати окремо. А співвідношення певних здібностей обумовлює якісну індивідуальну характеристику особистості [8, с. 24–316].

Відтак, творча особистість студента-інструменталіста як майбутнього виконавця і педагога має характеризуватися високим рівнем креативності та яскраво вираженими музичними здібностями.

Відповідно до цього ми визначили фахові якості інструменталіста, які забезпечують успішність його освітньої та професійної діяльності: музикальність (здатність емоційно сприймати, розуміти, переживати і відтворювати (виконувати) музику); музичні здібності (природний музичний слух – мелодичний, гармонічний, архітектонічний, тембровий, внутрішній; відчуття метроритму, динаміки й агогіки; музично-слухова уява та музична пам'ять, необхідні для спеціальної музичної підготовки та успішної музично-творчої діяльності); музична обдарованість і талант (як високий рівень прояву музичних

здібностей, необхідних для концертно-виконавської та педагогічної діяльності інструменталіста, що проявляється у бездоганній техніці гри, індивідуальній виконавській манері, сценічній майстерності); креативність (здатність до творчості як найвищого рівня професійної свободи, що обумовлює варіативність вибору засобів і прийомів інструментального виконавства, форм і методів навчання в інструментальних класах, реалізується у створенні оригінальних варіантів інтерпретації музичних творів, здатності до імпровізації і творчої адаптації музичного матеріалу, характеризується наявністю творчого іміджу та власного стилю спілкування з публікою).

Пріоритетного значення у формуванні творчої особистості студента-інструменталіста набувають і його особисті якості, основними з яких вітчизняними науковцями визначені: творча уява (розвинена творча фантазія; вільне оперування слуховими й візуальними образами уяви, реалізація яких спрямована на розв'язання педагогічних і художньо-виконавських завдань); експресивність та емоційність (яскрава емоційна виразність особистості як невід'ємна складова музичного виконавства, що допомагає привертати увагу до себе й утримувати її тривалий час); інтуїція (здатність без будь-якої логічної аргументації безпомилково визначати основні твори концертного репертуару, що мають забезпечити творчий успіх); миттєва реакція (здатність миттєво реагувати на звучання, точно визначати виконавські огріхи та вибирати раціональні способи їх усунення); вольове начало (здатність до активного подолання труднощів, протиріч і конфліктів у процесі досягнення поставленої мети; вольовий вплив на виконавців і слухачів); сугестивність (уміння здійснювати психологічний вплив на слухачів засобами вербальної і невербальної комунікації; здатність до самонавіювання уявлень, почуттів та емоцій, необхідних для педагогічної і публічної концертно-виконавської діяльності); наполегливість (вольова риса, що полягає у здатності тривало, не знижуючи активності, домагатися високих результатів власної музично-творчої діяльності); організованість (здатність до правильного планування й організації свого робочого дня, різних видів професійної та громадської діяльності; уміння керувати своєю поведінкою; дисциплінованість, зібраність); вимогливість (уміння у коректній формі добиватися від виконавців необхідної якості гри, певних норм поведінки в музичному колективі, правил репетиційної роботи та сценічної діяльності); доброзичливість (уміння створювати доброзичливу атмосферу на заняттях; здатність зберігати витримку і

доброзичливий тон у різноманітних професійних ситуаціях); толерантність (зважене, терпиме ставлення до естетичних уподобань, духовних ідеалів, індивідуальних поглядів та переконань учасників творчого процесу); емпатійність (здатність до співпереживання; вміння ідентифікувати себе з вихованцем, підтримувати його почуття у процесі формування художньо-естетичного досвіду засобами інструментального виконавства); артистичність (володіння сценічною культурою та вмиле її застосування у навчальній практиці; вільне володіння вербальними і невербальними навичками (чітка дикція, поставлений голос у раціональному поєднанні з жестами, мімікою і пластикою) [4, с. 252–254].

Формування у студента-інструменталіста означених якостей в освітньому процесі університету ми здійснюємо з дотриманням визначених нами принципів і методів навчання.

Визначені нами принципи відображають загальнопедагогічний і творчо-діяльнісний аспекти фахової підготовки студента в інструментально-виконавських класах. Принцип професійної спрямованості характеризує дотримання в освітньому процесі специфіки музично-творчої і педагогічної діяльності інструменталіста. Принцип педагогічної доцільності реалізується у застосуванні форм, методів і засобів навчання, які забезпечують музично-творчий та особистісний розвиток студента. Дотримання принципу проблемності спрямоване на формування музично-творчого досвіду студента у процесі виконання завдань, які потребують самостійного пошуку інформації щодо способів їх виконання. Принципи систематичності і послідовності забезпечують регулярне й цілеспрямоване формування музично-творчих умінь студента-інструменталіста з поступовим ускладненням навчальних завдань, а також систематичність самостійної музично-творчої роботи студента. Реалізація принципів особистісно-орієнтованого навчання передбачає урахування індивідуальних особливостей, природних музичних здібностей та рівня інструментально-виконавської підготовки студента у плануванні його навчального репертуару та методів роботи над ним. Принцип творчої самореалізації спрямований на реалізацію студентом власних інструментально-виконавських умінь та особистісних якостей у процесі музично-творчої діяльності. Принцип художньої цінності навчального репертуару реалізується у відборі високохудожніх інструментальних творів для формування студента ціннісних орієнтацій у сфері музичного мистецтва. Дотримання естетики інструментального виконавства спрямоване на виховання у

студента якості звука, формування індивідуальної виконавської манери, засвоєння навичок роботи із сучасними звукотехнічними засобами тощо. Специфічним у фаховій підготовці майбутніх інструменталістів є публічне висвітлення навчальних досягнень студентів у процесі модульного та підсумкового контролю, державної атестації, участі у концертах, конкурсах, фестивалях, що стимулює творчу активність особистості музиканта і спонукає до виконавського самовдосконалення.

Формування творчої особистості студента-інструменталіста ми здійснюємо із застосуванням комплексу методів. Метод рефлексії сприяє розвитку у студента навичок самоаналізу власної творчої діяльності та роботи інших інструменталістів (студентів, викладачів, відомих виконавців). Застосування методу порівняння дає змогу формувати у студента здатність порівнювати різні виконавські школи, стилі й жанри інструментального мистецтва, виконавські прийоми та способи їх застосування у різних інструментальних творах. Метод ілюстрування застосовується викладачем для показу правильних прийомів гри на інструменті, ілюстрування необхідних для сценічної діяльності ходи, міміки, жестів, тримання інструмента тощо, що сприяє розвитку у студента виконавської техніки, сценічної майстерності й артистичності. Метод звукової асоціації спрямований на створення в уяві звукового образу музичного твору та здатність його втілити в реальному звучанні свого інструмента; цей метод сприяє розвитку образного мислення, творчої фантазії, уяви, музичної пам'яті, емоційності, музичальності. Реалізація методу слухового регулювання забезпечує розвиток аналітичного музичного слуху студента у процесі роботи над інструментальним твором та під час його концертного виконання. Творча інтерпретація застосовується нами як метод, що сприяє розвитку творчого потенціалу студента засобами виконавської техніки та художньо-виражальних прийомів у процесі звукового втілення інструментального твору.

Творчий розвиток студента-інструменталіста у вищій школі здійснюється у таких формах освітньої діяльності: аудиторна робота над навчальним репертуаром під керівництвом викладача; самостійне опрацювання студентом інструментальних творів (прослуховування твору у виконанні різних інструменталістів, його творче осмислення, музично-теоретичний та художньо-виконавський аналіз; розроблення інтерпретаційного плану твору; відпрацювання складних у технічному відношенні фрагментів та окремих виконавських прийомів як основи

формування індивідуального виконавського стилю); робота студента над власним творчим іміджем та сценічним образом (сценічний рух, міміка, жести, концертний костюм, аксесуари, зачіска тощо); реалізація студентом творчого задуму та фахових якостей у процесі концертного виступу.

Висновки та перспективи подальших розвідок наперед. Проведене наукове дослідження дає підстави зробити висновки про те, що: 1) формування творчої особистості майбутнього інструменталіста-виконавця у вищій школі є складним, багатограним і динамічним процесом, ефективність якого залежить від застосування педагогічно доцільних форм, методів і принципів навчання студентів в інструментальних класах; 2) істотну роль у фаховій підготовці майбутнього інструменталіста відіграють його музичні здібності, фахові та особистісні якості, сформованість яких дає змогу студентові повною мірою реалізувати власний творчий потенціал в освітній та концертно-виконавській діяльності.

Викладений у статті матеріал не вичерпує усіх аспектів порушеної проблеми. Метою нашого подальшого наукового пошуку є дослідження та наукове обґрунтування процесу підготовки студента-інструменталіста до концертного виступу.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Бех І. Д. Виховання особистості : у 2 кн. *Особистісно орієнтований підхід: теоретико-технологічні засади* : наук. видання. Київ : Либідь, 2003. Кн. 1. 280 с.
2. Загальна психологія : підручник / за заг. ред. С. Д. Максименка. 2-е вид. Вінниця : Нова Книга, 2004. 702 с.
3. Неперервна професійна освіта: проблеми, пошук, перспективи: монографія / за ред. І. А. Зязюна. Київ : ВІПОЛ, 2000. 636 с.
4. Пляченко Т. М. Підготовка майбутнього вчителя музики до роботи з учнівськими оркестрами та інструментальними ансамблями : монографія. Кіровоград : «Мекс-ЛТД», 2010. 428 с.
5. Соціолого-педагогічний словник / уклад. С. У. Гончаренко, В. В. Радул та ін.; за ред. В. В. Радула. Київ : ЕксОб, 2004. 304 с.
6. Сисоєва С. О. Основи педагогічної творчості : підручник. Київ : Міленіум, 2006. 344 с.
7. Творча особистість – головна мета виховання. Вебсайт. URL : <http://osvita.ua>.
8. Теплов Б. М. Проблемы индивидуальных различий. Москва, 1961. 536 с.
9. Філософія : підручник для вищої школи / за заг. ред. В. Г. Кременя, М. І. Горлача. Харків : Прапор, 2004. 736 с.
10. Черножук Ю. Г. Психологія творчості : навч. посіб. для студ. пед. ВНЗ. Одеса : Державний заклад ПНПУ ім. К. Д. Ушинського, 2010. 182 с.
11. Maslow A. Motivation and personality. 3rd ed. New York : Harper and Row, 1987. 123 p.

REFERENSES

1. Bekh, I. D. (2003). *Osobystisno orіentovanyi pidkhid: teoretyko-tekhnohichni zasady*. [Personality-oriented approach: theoretical and technological principles]. Kyiv.
2. *Zahalna psykholohiia : pidruchnyk*. (2004). [General psychology: a textbook]. Vinnytsya.
3. *Neperervna profesiina osvita*. (2000). [Continuing professional education]. Kyiv.
4. Pliachenko, T. M. (2010). *Pidhotovka maibutnoho vchytelia muzyky do roboty z uchnivskymy orkestramy ta instrumentalnymy ansambliamy*. [Preparing future music teachers to work with student orchestras and instrumental ensembles]. Kyiv.
5. *Sotsiolohe-pedahohichnyi slovnyk*. (2004). [Sociological and pedagogical dictionary]. Kyiv.
6. Sysoieva, S. O. (2006). *Osnovy pedahohichnoi tvorchosti : pidruchnyk*. [Fundamentals of pedagogical creativity: a textbook]. Kyiv.
7. *Tvorecha osobystist – holovna meta vykhovannia*. (2020). [Creative personality is the main goal of education]. Kyiv.
8. Teplov, B. M (1961). *Problemy indyvidualnykh vidminnosti*. [Problems of Individual Differences]. Moscow.
9. *Filosofia : pidruchnyk dlia vyshchoi shkoly*.(2004). [Philosophy: a textbook for high school]. Kharkiv.
10. Chernozhuk, Yu. H. (2010). *Psykholohiia tvorchosti : navch. Posibnyk*. [Psychology of creativity: textbook. manual]. Odessa.
11. Maslow A. Motivation and personality. 3rd ed. New York : Harper and Row, 1987.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

ЛЯШЕНКО Ольга Дмитрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри інструментально-виконавської майстерності Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Наукові інтереси: теорія та методика формування виконавської компетентності студентів-інструменталістів у вищій школі; фахова підготовка майбутніх педагогів-музикантів в умовах університетської освіти.

БУТЕНКО Тетяна Максимівна – викладач кафедри інструментально-виконавської майстерності Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Наукові інтереси: теорія та методика формування виконавської компетентності студентів-інструменталістів у вищій школі.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

LIASHENKO Olga Dmitrievna – candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of the chair of instrumental and performing skills of the Art Institute of Kyiv University named after Borys Grinchenko.

Circle of scientific interests: problems of formation of executive competence in the theory and methodology of instrumental training in high school, professional training of future teachers-musicians.

BYTENKO Tetiana Maksymivna – lecturer of the chair of instrumental and performing skills of the Art Institute of Kyiv University named after Borys Grinchenko.

Circle of scientific interests: problems of formation of executive competence in the theory and methodology of instrumental training in high school.

Стаття надійшла до редакції 29.11.2021 р.